

Čís. 3075.

Znalci se přibírají, by jednak pozorovali skutečnosti, jichž postřehnutí předpokládá zvláštní odborné znalosti (nález), jednak, by z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky), nikoliv však, by sdělovali soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního neb o otázkách, k jichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, hledíc ku povaze okolností případu, soudcovská zkušenost a znalost.

K trestnosti podle § 335 tr. zák. se nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal jen činěním neb opomenutím pachatelým, stačí, vyvolali i jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz.

Zavinění řidiče automobilu, jel-li proti předpisu po banketu silnice, vyhrazeném pro pěší, po němž šli právě lidé, a nevyhnul včas na silnici, po které jeti měl.

Jízda automobilem neděje se vždy za okolností zvláště nebezpečných; jest na soudě, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci, dané poměry a zvláštní okolnosti při úrazu, a by podle toho v každém případě zvláště zkoumal a zjistil, zda nebezpečí dostoupilo stupně §§ 337, 85 c) tr. zák.

Pokud okolnost, že silnice v rozhodné době nebyla volná, a že proti jely osoby, nestačí pro pojem »zvláště nebezpečných okolností.«

Rozhodnutí o povinnosti obžalovaného k náhradě útrat trestního řízení v prvé stolici netřeba měnit, doznal-li výrok o vinně změny pouze co do právní kvalifikace trestného činu (§ 389 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 3. února 1928, Zm II 383/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 18. května 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák. potud, že zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přechinem podle §§ 335, 337 tr. zák., v tomto výroku o vinně, jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a uznal, že obžalovaný jest vinen přestupkem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 6. září 1926 na silnici mezi Š. a O. v místech, kde proti němu jeli kolovrátkář Vilém N. a cyklista Josef G., jako řidič osobního automobilu nedával předpsané znamení a jel rychle a takto se dopustil jednání, pokud se týče opomenutí, o němž již podle přirozených jeho následků, jež každý snadno poznati může, i podle předpisů zvláště vyhlášených a podle svého zaměstnání mohl seznati, že jím může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečnoství života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí, z čehož nastalo těžké poškození na těle Vilému N-ovi. Za to ho odsoudil k přiměřenému trestu podle § 389. tr. ř. k náhradě nákladů za trestní řízení, a mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnost podle čís. 4 § 281 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že byl zamítnut návrh obhajoby při hlavním přelíčení na provedení důkazu

znalci z oboru jízdy autem o tom, že, jak se věci měly, nemohl šofér zastaviti ani jinak jednati, než jak jednal. Stížnost je bezdůvodna. Jest v povaze věci, že se znalci přibírají k tomu, by jednak pozorovali skutečnosti, jichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti (nález), jednak, by z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky), nikoli však, by sdělovali soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního neb o otázkách, k jichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, hledíc ku povaze okolností případu, úplně soudcovská zkušenost a znalost. Obhajoba však, podávajíc důkazní návrh, ani z daleka konkrétně nenažnačila, že a které okolnosti pro posouzení věci rozhodné neb aspoň závažné vyžadují odborného objasnění, a nebylo proto právem přihlíženo k důkaznímu návrhu již pro jeho povšechnost a neurčitost (§ 222 tr. ř.). Okolnostmi, jež teprve ve zmatečné stížnosti jsou opozděně a proto nepřipustně uváděny, netřeba ba ani nelze se zabývat. Zamítnutím onoho důkazního návrhu nebyl obžalovaný zkrácen ve svém právu na zákonnou obhajobu a není tu proto důvodu zmatečnosti čís. 4 § 281 tr. ř.

Důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. neprovádí stížnost potud podle zákona, pokud se odchyluje od závazných zjištění rozsudkových. To platí o tvrzeních, že obžalovaný jel přiměřenou rychlostí a že dával znamení, ač prvý soud zjišťuje, že znamení vůbec nedával a že jel rychle, tak, že ač toho situace vyžadovala, nebylo mu pro rychlost lze, by vůz každou chvíli ovládal a zastavil. Dále není stížnost oprávněnou budovati na předpokladě, že se poškozený N. začal vyhýbatí nešikovným způsobem, jímž podle tvrzení stěžovatelova zavinil srážku. Neboť hájení se obžalovaného v příčině vyhybání se N-ova neběže nalézací soud za prokázáno. Nehledíc k tomu zaujal soud správné stanovisko, že, i kdyby na srážce padala vina k tíži též poškozenému, nesprošťovalo by to obžalovaného ze zodpovědnosti. Nevyžadujeť se k trestnosti podle § 335 tr. zák., by protizákonný výsledek nastal jen činěním neb opomenutím stěžovatele samotného, naopak k jeho zodpovědnosti stačí, že vyvolal, byť i jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz. A že obžalovaný svým jednáním vyvolal nejen jednu, nýbrž více podmínek, jež přivodily úraz, je nadevší pochybnost prokázáno. Nedávati předepsaných znamení, ač proti němu přijížděl N. s kolovrátkem; jel rychlostí značnější, než připouštěly poměry v rozhodné chvíli, totiž okolnost, že proti němu jel N., a že v rozhodné téměř chvíli předjížděl Josef G. na kole; nepřiměřenost jízdy obžalovaného dovozuje nalézací soud zejména z toho, že N. byl autem vlečen ještě 15 m od místa srážky; posléze a hlavně spočívá vina obžalovaného v tom, že jel proti předpisu na banketu silnice, jenž je vyhrazen pro pěši a po němž šli právě lidé a že se nevyhnul v čas na silnici, po které měl jeti. Tím je dokázáno zavinění obžalovaného ve více směrech a nemohlo by ho ospravedlniti, i kdyby se za to mělo, že ani N. neměl jeti se svým ručním vozíkem po banketu a kdyby byl nalézací soud podle spisů uvážil, že N. je slabomyslný a silně nahluchlý, poněvadž nevyšlo na jevo, že nahluchlost a slabomyslnost N-ova byly samostatnou příčinou jeho ohrožení a nárazu. Neboť, kdyby se byl obžalovaný zachoval podle závazných předpisů a zejména jel po silnici, určené pro vozy, a uvedl rychlost svého vozu v soulad

se situací, nebylo by podle lidského dohadu k neštěstí buď vůbec došlo nebo aspoň ne v tom rozsahu. Tím je prokázána příčinná souvislost mezi jednáním (opomenutím) stěžovatelovým a neštěstím, jak ji nalézací soud bere též za prokázánu. Zmatečnost podle čis. 9 a) § 281 tr. ř. není proto dána. Ve všech směrech dosud uvedených ukázala se zmateční stížnost bezdůvodnou. Oprávněna je však, pokud s hlediska důvodu čis. 10. § 281 tr. ř. vytýká, že nalézací soud mylně podřadil trestný čin obžalovaného § 337 tr. zák. Soud odůvodňuje tuto kvalifikaci toliko tím, že silnice v dotyčných místech nebyla volná a že z toho důvodu soud považuje rychlou jízdu obžalovaného za jízdu za okolností zvláště nebezpečných. Jízda automobilem neděje se vždy za okolností zvláště nebezpečných, a jest proto na soudě, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci, dané poměry a zvláštní okolnosti při úrazu, a by podle toho v každém případě zvláště zkoumal a zjistil, zda nebezpečí dostoupilo stupně §§ 337, 85 c) tr. zák. Zrušovací soud neshledal, že podle zjištěného stavu věci tomu tak bylo i v souzeném případě. Obžalovaný jel tehdy po státní silnici 9 m široké, přehledné a spatřil Viléma N-e již z větší vzdálenosti. S druhé strany nebylo zjištěno, že stěžovatel jel rychlostí, která by již o sobě činila jízdu zvláště nebezpečnou. Zbývá tedy jedině okolnost nalézacím soudem zdůrazňovaná, že silnice v rozhodné době nebyla volná potud, že proti obžalovanému jely dvě osoby, jedna s ručním vozíkem, druhá na kole, z nichž ostatně cyklista Josef G., jeda opačným směrem, v době úrazu obžalovaného již byl minul. Podle rozsudkových zjištění nutno předpokládati, že obžalovaný mohl snadno předejít úrazu neb aspoň těžším následkům případné srážky, kdyby byl právě, používaje povinné opatrnosti, včas dal výstražné znamení a kdyby byl zejména jel po části silnice, určené pro vozy, a náležitě zmírnil rychlost jízdy, jak toho vyžadovala situace. Proto nelze s nalézacím soudem míti za to, že se jízda obžalovaného děla za okolností, jež značně zvyšovaly nebezpečí s používáním automobilu o sobě spojené. Z toho plyne, že soud první stolice na základě zjištění, jež učinil, neprávem dospěl k závěru, že se jednání pokud se týče opomenutí, obžalovanému podle § 335 tr. zák. přičítatelné, stalo se za obzvláště nebezpečných okolností v § 85 c) tr. zák. uvedených a že rozsudek, pokud jím byl trestný čin obžalovaného posouzen podle § 337 tr. zák. jako přečin a nikoli toliko jako přestupek podle § 335 tr. zák., jest právně mylným a podle čis. 10 § 281 tr. ř. zmatečným. Bylo proto v tomto směru vyhověti důvodné zmateční stížnosti, zrušiti napadený rozsudek, pokud jed o kvalifikaci činu podle § 337 tr. zák. a dále po rozumu § 288 čis. 3 tr. ř. uznati ve věci samé, jak se stalo.

Rozhodnutí o povinnosti obžalovaného k náhradě útrat trestního řízení ve stolici první nebylo třeba měniti, poněvadž výrok o vině doznal změny pouze co do právní kvalifikace trestného činu (§ 389 tr. ř.).

Čís. 3076.

S hlediska druhého odstavce § 157 tr. zák. se sice nevyžaduje, by vztázení ruky bylo takové, že pravděpodobně vedlo nebo vésti mohlo ke způsobení zjištěného poškození na těle; je-li však prokázáno nebo pro-